

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VI

Kształcenie literackie i kulturowe

Ocena niedostateczna- uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości z zakresu redagowania poznanych form wypowiedzi, budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie piątej
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- technika czytania ucznia pozwala na zrozumienie tekstu
- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela

Ocena dostateczna- uczeń jak wyżej oraz:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa
- w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie opisu, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, telegram
- technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie treści tekstu
- zna przewidziane programem nauczania gatunki literackie
- umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego, odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu
- poprawia popełnione błędy przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat

Ocena dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe
- podejmuje próby wypowiadania się w następujących formach: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu, list literacki, charakterystyka z pogłębioną oceną postaci, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu
- dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów i omówienie elementów świata przedstawionego, poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu
- potrafi samodzielnie poprawić większość swoich błędów

Ocena bardzo dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno- językowym, ortograficznym merytorycznym i logicznym, potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, biegle posługuje się słownikiem i encyklopedią
- samodzielnie sporządza notatkę z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie
- opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania
- w sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej
- bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądanemu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich(ballada, odmiany powieści, dramat)
- dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia tropy stylistyczne, odróżnia obrazowanie

realistyczne od fantastycznego
- pisze prace bezbłędnie pod względem ortograficznym

Ocena celująca- uczeń jak wyżej oraz:

- podejmuje działania twórcze
 - zna najistotniejsze tworzywa sztuki filmowej, teatralnej i radiowej
 - samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania
 - proponuje rozwiązania wykraczające poza materiał programowy
 - jego wypowiedzi ustne są bezbłędne, bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach
- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania dla klasy szóstej.

Kształcenie językowe

Ocena niedostateczna- uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słowotwórstwa, ortografii przewidzianych podstawą programową w klasie szóstej

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu (na prostych przykładach)
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj
- łączy wyrazy w zespoły składniowe
- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie- wskazuje podstawę słowotwórczą i formant, nazywa typy formantów, tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów

Ocena dostateczna- uczeń jak wyżej oraz:

- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i niesobowej, określa formę fleksyjną czasowników,
- określa funkcję czasowników w zdaniu
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wskazuje tematy oboczne, nazywa funkcje rzeczowników w zdaniu
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki i liczebniki, potrafi rozpoznać ich związek z wyrazem określanym
- stopniuje przymiotniki, rozróżnia przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe
- na prostych przykładach omawia sposób wyrażania podmiotów
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe
- nazywa w zdaniu części zdania (na prostych przykładach)
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych
- wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie

Ocena dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- wymienia rodzaje zaimków, wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy, wskazuje sposób ich utworzenia, poprawnie stopniuje przymiotniki, wie czemu służy stopniowane
- podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia liczebnik złożony i nieokreślony
- na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażania orzeczenia i podmiotu
- wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je
- tworzy poprawny związek zgody, rzędu i przynależności
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie
- od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy
- rozpoznaje wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika
- wyjaśnia pisownie podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa

Ocena bardzo dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- potrafi wyjaśnić od czego zależą formy odmiany czasownika
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczowych
- biegle stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaje stopniowania, pisze poprawnie *nie* z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym

- rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne, funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika, odmienia trudniejsze liczebniki złożone
- stosuje w zdaniu rzeczowniki w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki), wyróżnia w zdaniu związki zgody, rzędu, przynależności, wskazuje zasady ich tworzenia, przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy, przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów pochodzących od wyrazów przyimkowych i od czasowników
- wskazuje przyrostek lub przedrostek w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słowotwórczej w innym, daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów

Ocena celująca- uczeń jak wyżej oraz:

- uczeń twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia
- proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechuje się dojrzałością myślenia
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturowej rzeczywistości
- bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych i osiąga w nich sukcesy
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny

Prowadzący zajęcia z języka polskiego klasie VI b – mgr Anna Dryniak